Ajuntament de Barcelona

Informe de seguiment de l'ambientalització interna de l'Ajuntament de Barcelona

2018

BARCELONA
AJUNTAMENT
+SOSTENIBLE

Índex

Introducció 3

Comunicació i formació 5

Estalvi de paper 9

Estalvi d'energia 11

Estalvi d'aigua 18

Prevenció de residus i foment economia circular 22

Mobilitat sostenible 25

Foment del Verd i la Biodiversitat 30

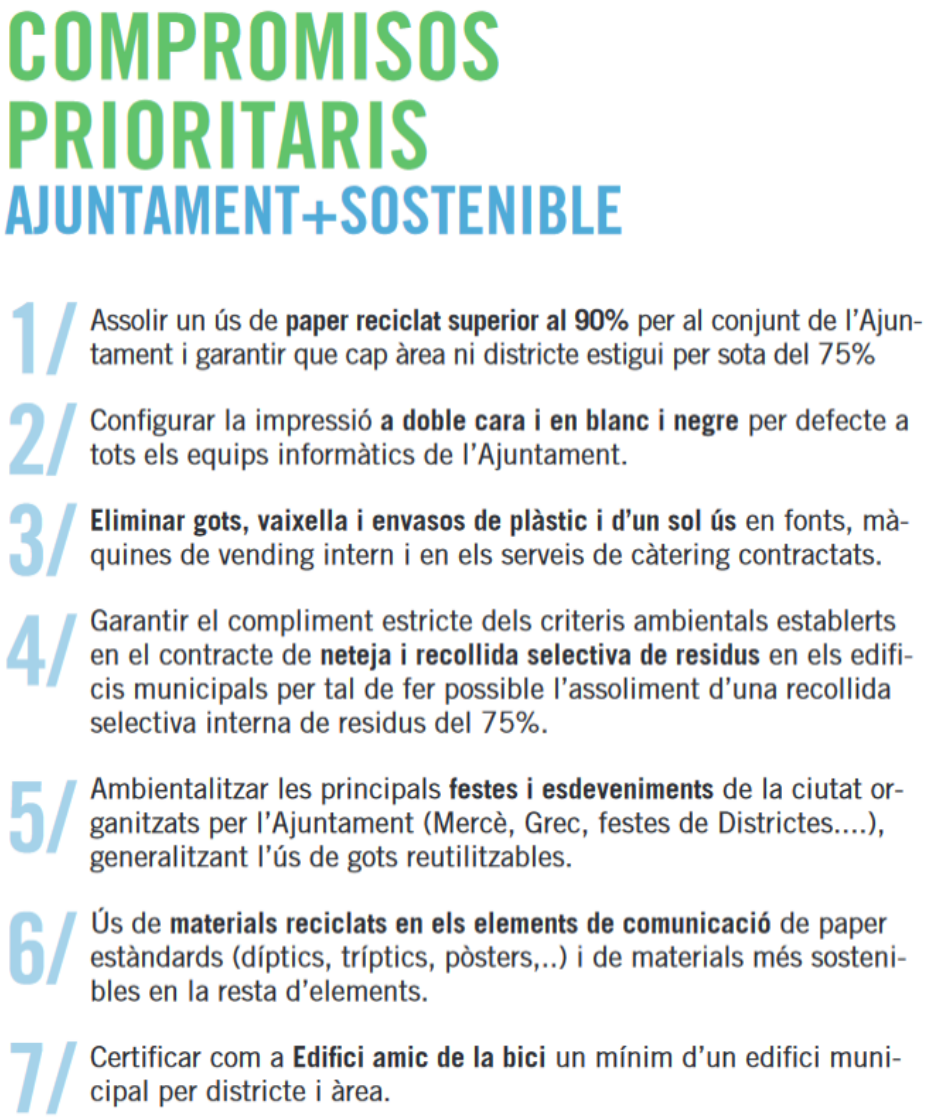
Bones pràctiques d'ambientalització interna 32

Conclusions 36

Introducció

El programa Ajuntament+Sostenible té la finalitat d'estendre la cultura de la sostenibilitat entre tots els treballadors i treballadores municipals, i persegueix reduir l'impacte ambiental negatiu de l'activitat municipal, impulsar una economia i una producció sostenibles, i liderar el canvi amb el propi exemple. Aquest programa s'emmarca en el Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022, que a l'any 2017 arriba al seu equador celebrant la JornadA+S entre tots els treballadors i totes les treballadores municipals compromesos/es amb la sostenibilitat.

Durant el 2018 s'ha treballat de forma continuada per impulsar els set compromisos prioritaris adoptats durant la JornadA+S:

L'ambientalització de la pròpia organització permet reduir l'impacte ambiental de l'activitat municipal, fet que suposa un estalvi de recursos energètics i econòmics i una millora de la qualitat de vida al lloc de treball. Liderar el canvi amb el propi exemple, implica dur a terme una bona gestió ambiental interna dels edificis i serveis municipals de l'Ajuntament de Barcelona que es concreta en els següents 7 àmbits de treball:

L'aplicació de bones pràctiques ambientals en el funcionament intern reforça la imatge ciutadana de l'organització municipal que ha de ser model de coherència i responsabilitat amb els reptes ambientals. Aquesta gestió ambiental se suma al compromís municipal envers l'ambientalització de la contractació, i consisteix en fer una utilització més eficient dels recursos naturals de les dependències i dels serveis municipals.

Com l'Ajuntament de Barcelona és una organització compartimentada i descentralitzada amb un gran nombre de departaments i divisions i més d'un miler d'edificis, és fonamental que les diferents gerències sectorials i gerències de districtes comparteixin i donin suport als objectius adquirits i a les responsabilitats assumides. Per aquest motiu, en el darrer apartat es recullen com a **Bones Pràctiques** les iniciatives de gerències i organismes municipals que, durant el 2018, han fet passes per avançar en el seu compromís envers la sostenibilitat interna.

Comunicació i formació

Barcelona guanya el premi Procura+

L'Ajuntament de Barcelona ha estat guardonat amb el premi que atorga la xarxa europea **Procura+,** formada per més de 40 municipis, regions i xarxes de ciutat europees, en la categoria "iniciativa europea de l'any" pel desplegament del **Decret de Contractació Sostenible**, aprovat el 24 d'abril de 2017. El guardó premia any rere any les experiències excel·lents en compra pública verda que tenen lloc a Europa i que comporten millores significatives de béns, serveis, processos i infraestructures públiques.

Barcelona ha guanyat el guardó per la seva estratègia d'implementar la Contractació Sostenible a escala de ciutat, amb implicacions en més de 50.000 licitacions anuals i una despesa de 1.100 milions d'euros. Els objectius de la iniciativa es focalitzen en millorar les condicions socials i laborals, en promoure la participació de les pimes i l'economia social, en protegir el medi ambient i en fomentar la innovació.

El Consistori porta més de 20 anys treballant en l'ambientalització de l'administració de forma progressiva i compta, des del 2015, amb les **Instruccions tècniques per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat**, una iniciativa pionera per tal d'introduir criteris ambientals en totes les contractacions. Amb les Instruccions es fixen mesures per reduir l'impacte de l'activitat municipal en 13 grups de productes i serveis prioritaris a través de l'eficiència en el consum de recursos, la contractació de serveis ecològics i la ecoinnovació i la gestió ambiental de les empreses contractades.

Fins ara, l'ús estratègic de la contractació ha donat lloc a condicions de treball millorades en contractes adjudicats, una important reducció del consum de recursos i d'electricitat, i un estalvi anual de més de **36.000 tones de CO_2** fruit de la compra d'energia **100% renovable**.

Més informació:

- Notícia: Barcelona premiada a l'Ecoprocura per implementar una estratègia de Contractació Sostenible

Barcelona referent en l'Ecoprocura 2018

L'octubre de 2018 va tenir lloc la X edició de la Conferència Ecoprocura, l'**Ecoprocura 2018** a Nijmegen (Països Baixos), el gran esdeveniment europeu de contractació pública sostenible, circular i innovadora que organitza l'ICLEI (Governs Locals per a la Sostenibilitat) cada 3 anys. Els diferents formats de les activitats programades (plenaris, sessions de productes i grups de serveis específics, taules rodones, àrea d'exposició, etc.) propicien un intercanvi d'informació molt valuós, així com la possibilitat de fer xarxa.

Frederic Ximeno, el comissionat d'Ecologia Urbana de l'Ajuntament de Barcelona, va presentar en la sessió plenària del primer dia de la conferència internacional, l'elaboració del primer **Pla Anual**

1 2 3 4 5 6 7

de Contractació Pública Sostenible (2018) de Barcelona, exposant algunes de les prioritats ambientals:

- Assolir un ús del **paper reciclat** superior al **90%**;
- Assolir un nivell de compra de **fusta** amb garanties de procedència d'explotacions sostenibles del **90%** del total, i del **100%** en cas de la fusta tropical.
- **Doblar** el percentatge de vehicles de baixes emissions (turismes i furgonetes elèctrics, híbrids o de gas) adquirits per a la flota municipal.

El Comissionat va explicar la gran recompensa que el premi representa per a la ciutat al ser l'Ecoprocura una iniciativa de referència a Europa. El reconeixement ha reforçat els compromisos polítics i és d'esperar que ajudi a multiplicar els resultats assolits, sobretot a la difusió de bones pràctiques a tota l'organització. També va recalcar que formar part de la xarxa Procura+ ajuda a ser conscients del poder adquisitiu en el mercat global i a compartir l'experiència amb altres administracions compromeses sobre l'ús estratègic de la contractació.

Més informació:

- Notícia: L'Ajuntament de Barcelona, referent en l'Ecoprocura 2018

Fira de Contractació Pública Responsable

El 20 de novembre de 2018 l'Ajuntament va organitzar la primera **Fira de Contractació Pública** amb la participació de més de 300 empreses i 500 professionals. Impulsada per la Direcció de Coordinació de la Contractació i PIMEC, aquesta iniciativa pionera a Europa, va servir d'excel·lent aparador dels 79 futurs contractes públics que l'Ajuntament licitarà durant el 2019 i el 2020 per un import superior als 545 milions d'euros. Els contractes es van agrupar en set estands temàtics: Serveis socials i Serveis a les persones, Gestió i logística d'edificis municipals, Esdeveniments i activitats cíviques participatives, Logística i aprovisionaments de l'Ajuntament, Gestió de la ciutat i l'espai públic, Obra pública i Serveis TIC.

L'objectiu va ser donar a conèixer tots els canvis que està fent l'Ajuntament a Barcelona en la contractació per tal d'incidir en el mercat amb millores salarials i mediambientals i atraure a la petita i mitjana empresa, que fins ara ha estat més refractària a contractar amb l'administració. El Programa Ajuntament + Sostenible va col·laborar en aquesta iniciativa donant suport en la contractació pública sostenible i ambientalitzant tot l'esdeveniment impulsant així un dels set compromisos prioritaris que adoptats internament.

La Fira també va ser la porta d'entrada a idees i solucions innovadores que aportin eficiència social i ambiental en la prestació de serveis a la ciutadania i resolguin els reptes i necessitats per crear una ciutat sostenible. Mitjançant dues taules rodones sobre aspectes generals de compra pública, de la mà d'experts del món públic i privat, es van divulgar reflexions sobre aspectes generals destacats de les polítiques de compra pública, tant a nivell nacional com europeu.

Més informació:

- Web de la Fira: https://ajuntament.barcelona.cat/fira-contractacio-publica/ca/
- Notícia: Fira de Contractació Pública de Barcelona

Nova Web de Contractació Pública

L'Ajuntament de Barcelona estrena un nou web de **Contractació Pública** que recull tota la informació vinculada a la **contractació pública sostenible** municipal des de les seves tres vessants: social, ambiental i compra pública innovadora. La creació d'aquesta nova eina respon a la voluntat del govern de crear comunitat entre l'Ajuntament i les empreses i entitats que comparteixen l'objectiu comú de fomentar una contractació pública sostenible, com a eina de transformació socioeconòmica.

El Programa Ajuntament + Sostenible va col·laborar en la redacció dels continguts de l'apartat **Contractació Pública Ambiental** on és possible descarregar la Guia de contractació pública ambiental i les instruccions tècniques per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en la contractació d'obres, productes i serveis.

El finalitat del nou web és ser l'aparador del seguiment i l'avaluació de la contractació pública, contribuint a posicionar l'Ajuntament de Barcelona com una administració pionera i referent en l'impuls d'una contractació pública sostenible que aconsegueix millores socials, ambientals i econòmiques.

Més informació:

- Web Contractació Pública: https://ajuntament.barcelona.cat/contractaciopublica/ca
- Notícia: Nou web de Contractació Pública de l'Ajuntament de Barcelona

Alguns indicadors de comunicació

Notícies A+S	67 notícies publicades a l'apartat notícies de la web Programa A+S
Esdeveniments A+S	65 esdeveniments publicats a l'agenda de la web Programa A+S
Butlletins A+S	6 butlletins difosos a més de 900 subscriptors: ▪ Info 70: Notícies Ajuntament + Sostenible - Desembre 2018 ▪ Info 69: Notícies Ajuntament + Sostenible - Novembre 2018 ▪ Info 68: Notícies Ajuntament + Sostenible - Setembre 2018 ▪ Info 67: Notícies Ajuntament + Sostenible - Juny 2018 ▪ Info 66: Notícies Ajuntament + Sostenible - Abril 2018 ▪ Info 65: Notícies Ajuntament + Sostenible - Febrer 2018
Web A+S	7.256 visites 26.071 pàgines vistes

Formació

Durant l'any 2018 s'han portat a terme les següents sessions de formació:

- Sessions de presentació del Decret de Contractació Pública Responsable:
  - 1 sessió a la Gerència de Presidència i Economia
  - 2 sessions a la Gerència de Seguretat i Prevenció
  - 1 sessió a Barcelona Activa i Institut Municipal de l'Habitatge
  - 1 sessió al Districte de Sants-Montjuïc
  - 2 sessions a la Gerència d'Ecologia Urbana
- Reunió del Grup de Treball "Obres" per presentar les modificacions a introduir en la Instrucció de projectes d'obres i també l'aplicació de la instrucció i el seguiment per part de BIMSA
- Participació en el Curs "Innova Verde" organitzat per PEFC presentant la compra sostenible de fusta de l'Ajuntament de Barcelona
- Participació en la formació sobre la nova llei de canvi climàtic organitzada per l'ITEC, presentant les normatives i instruccions municipals d'ambientalització d'obres a l'Ajuntament de Barcelona
- Col·laboració en la Jornada de formació "El poder de la compra pública per garantir el respecte als drets humans"

Més informació:

- Web Programa A+S
- Notícia: Dues noves instruccions en procés d'aprovació/actualització
- Curs de PEFC Programa Barcelona "Innova en Verde"
- Formació ITEC: Jornada La nova Llei de Canvi Climàtic: Obligacions i subvencions per als municipis
- Jornada de formació "El poder de la compra pública per garantir el respecte als drets humans

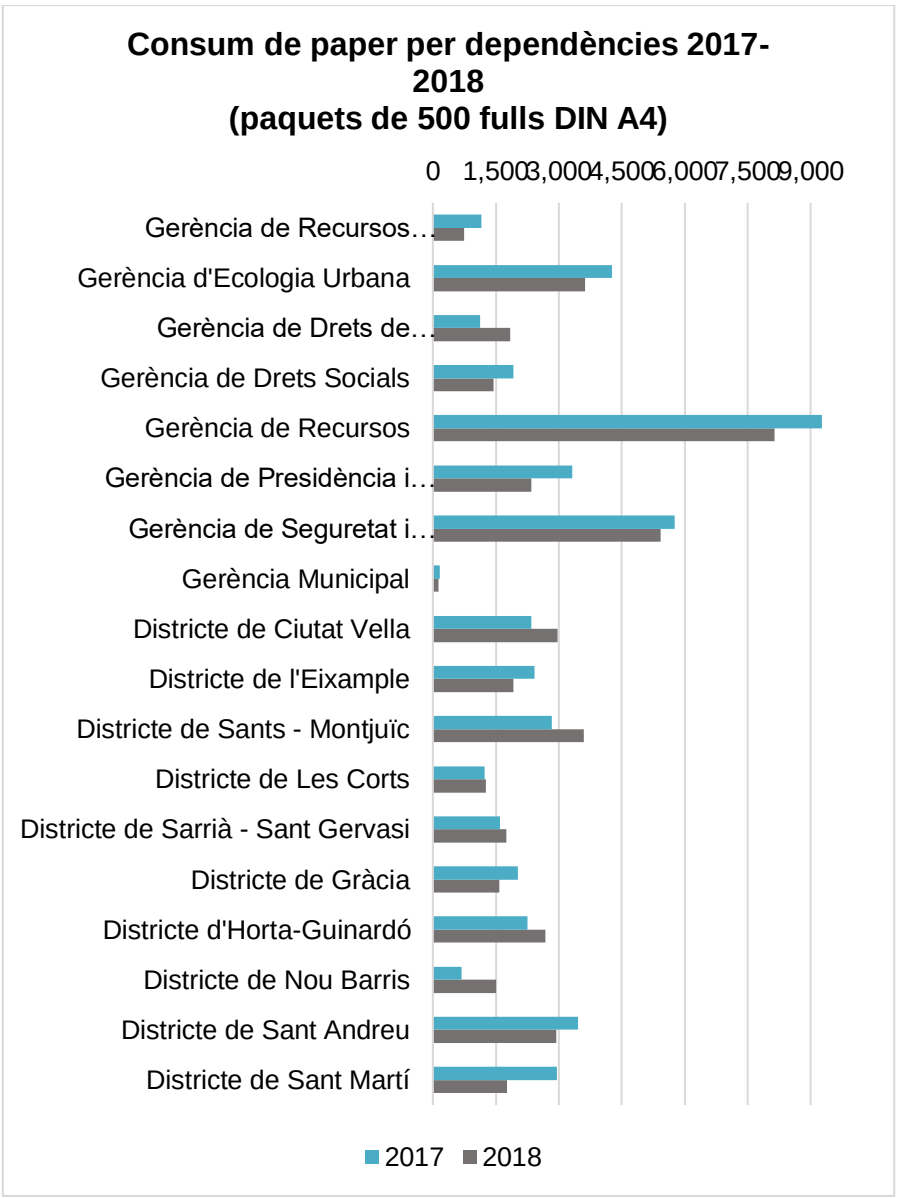
Estalvi de paper

Indicadors de seguiment

Durant el 2018 el consum total de paper ha estat de **45.687 paquets de 500 fulls**, de manera que s'observa una certa disminució respecte als nivells de consum d'anys anteriors.

Les dependències municipals que han augment el consum de paper respecte el 2017 són: Districte de Ciutat Vella, Districte de Sants Montjuïc, Districte de Les Corts, Districte de Sarrià-Sant Gervasi, Districte d'Horta Guinardó, Districte de Nou Barris i Gerència de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència.

Actualment ja hi ha 446 equips informàtics de diferents dependències que s'han configurat de manera automàtica per **imprimir** a **doble cara** i **en blanc i negre**. Concretament, les dependències que ja tenen implantat en els seus equips i/o que hi estan treballant per configurar-ho, són les següents:

Dependències amb equips configurats per imprimir a doble cara i B/N	Nº d'equips
IMI + IMPU + IMH + IMSS + Fundació Picasso	100
Districte de Ciutat Vella + Districte de Les Corts + Districte de Gràcia*	82
Gerència de Recursos (23 edificis com la Casa Gran, el C/Escar, el C/Avinyó, etc.)	264
Gerència d'Ecologia Urbana (en procés d'implantació)	---
TOTAL	**446**

* Més informació: veure Observatori A+S> Seguiment de la contractació 2018> Equips informàtics (plec Districte de Gràcia d'arrendament de 17 equips multifunció).

Objectius i compromisos pel 2019

- Configurar la impressió a doble cara i en blanc i negre per defecte a tots els equips informàtics de l'Ajuntament.
- Comunicar els resultats de les actuacions municipals que han permès consolidar hàbits sostenibles relacionats amb el paper amb l'objectiu d'avançar envers la reducció de la quantitat de paper que es consumeix diàriament, millorant el coneixement i la sensibilitat ambiental de tots/es treballadors/treballadores.
- Continuar amb la implantació d'eines de gestió electròniques (ex. e-llicències).

Recursos Programa A+S

- Repartiment de **safates de reutilització** del paper per reutilitzar el paper només usat per una cara a: ajuntamentsostenible@bcn.cat
- **Campanya de comunicació ambiental "A l'Ajuntament com a casa"** per tal de sensibilitzar i conscienciar als treballadors i treballadores sobre la importància d'aprofitar els recursos naturals de manera racional i consolidar hàbits sostenibles en relació a l'estalvi de paper.

Més informació:

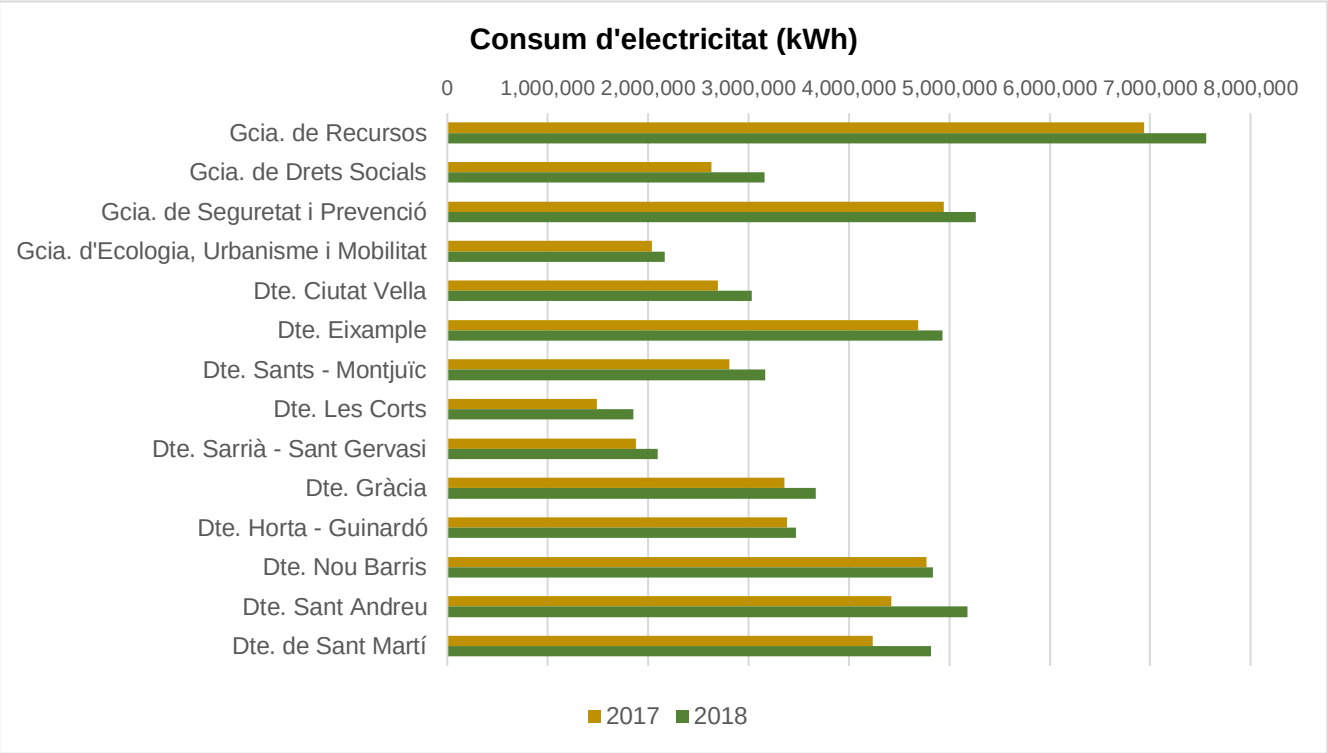
- Web Programa A+S
- Esdeveniment: Webinar sobre la nova Calculadora de Paper

Estalvi d'energia

Indicadors de seguiment

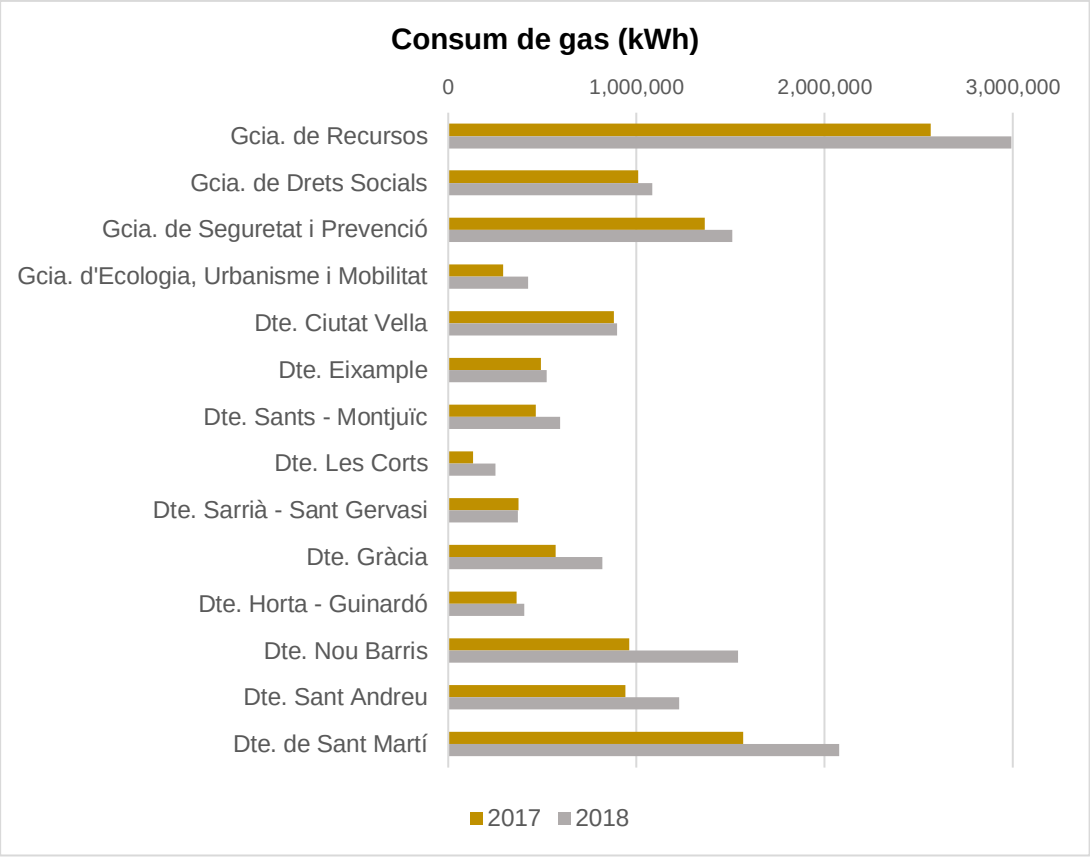
Consum energètic en edificis

En conjunt, el consum energètic d'electricitat dels edificis municipals durant el 2018 ha estat de **55.191.173 kWh d'electricitat**. Respecte el 2017, aquest consum ha augmentat un 9,7%.

* Nota: Els consums de les gerències de Drets de Ciutadania, de Presidència i Economia i de la Gerència Municipal estan inclosos en els consums d'altres gerències.

En conjunt, el consum energètic de gas dels edificis municipals durant el 2018 ha estat de **14.709.063 kWh de gas**. Respecte el 2017, aquest consum ha augmentat un 22,8%.

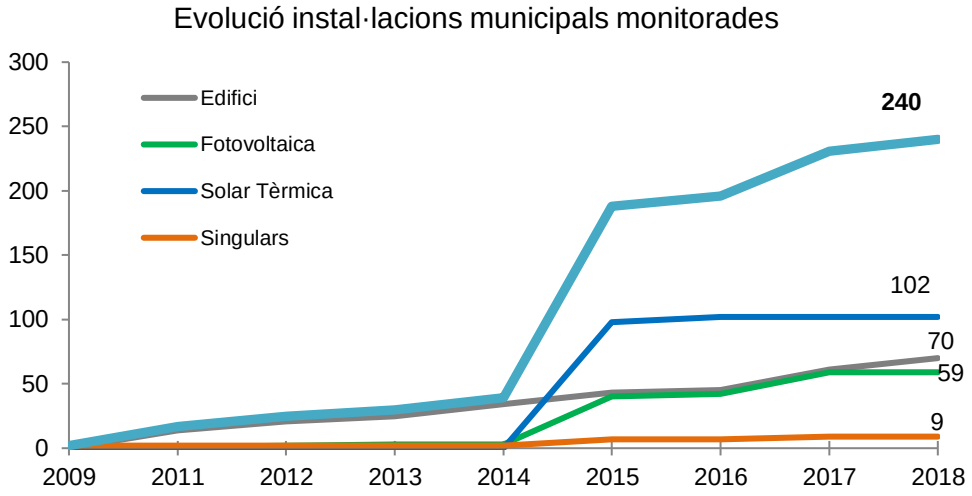
* Nota: Els consums de les gerències de Drets de Ciutadania, de Presidència i Economia i de la Gerència Municipal estan inclosos en els consums d'altres gerències.

L'any 2018 les instal·lacions municipals de generació d'energia renovable tenen **2.188 kWp de potència fotovoltaica instal·lada.**

El desplegament del Programa d'impuls a la generació d'energia solar per aconseguir que l'autoconsum, l'autoproducció i la generació renovable i local esdevinguin una quotidianitat, s'ha concretat durant el 2018 amb les següents instal·lacions:

- **87 instal·lacions fotovoltaiques** en edificis municipals,
- **222 instal·lacions d'energia** solar tèrmica en edificis municipals; i
- **17 instal·lacions de pèrgoles fotovoltaiques** en l'espai públic, exemple d'optimització d' l'espai i de generar llocs d'ombra per combatre la calor.

Des de l'any 2010 l'Ajuntament de Barcelona monitoritza **edificis i instal·lacions municipals** que s'incorporen a la **plataforma de monitoratge energètica**. El 2018 n'hi havia 240.

Actuacions realitzades

Aprovació del Pla Clima

El mes d'abril el consistori presenta el **Pla Clima 2018-2030**, l'estratègia transversal municipal per contribuir amb els objectius marcats a l'Acord de París de lluita contra el canvi climàtic. Es creen grups de treball específics 1. Pla de resiliència i adaptació al canvi climàtic, 2. Eficiència energètica en edificis municipals, i 3. Cultura de l'energia i conscienciació en matèria de canvi climàtic, i es duen a terme reunions informatives amb el personal tècnic municipal de les àrees implicades amb el Pla, i una sessió participativa amb totes les gerències per definir i consensuar les mesures del Pla Clima.

Primera Marató d'Estalvi Energètic

El febrer, 47 edificis i equipaments municipals de tots els districtes de l'Ajuntament es van sumar a la Marató d'Estalvi Energètic, amb altres 10 ajuntaments de la província de Barcelona. La campanya de conscienciació i mobilització fomenta bones pràctiques en l'ús i el consum d'energia i aigua de les persones treballadores i de les que en fan ús. Els estalvis econòmics aconseguits es destinen al projecte de Serveis Socials pel dret a l'energia: "Als barris de la Marina hi posem tota l'Energia". Tot i haver estat el tercer febrer més fred del últims 36 anys, els resultats han aconseguit reduir la despesa energètica fins a un 20,21% en gas, un 14,77% en aigua i un 5,74% en electricitat, el que és equivalent al consum energètic de 1.083 famílies de quatre membres durant un mes i a gairebé dues piscines olímpiques d'aigua.

El mes de març els membres de la xarxa de signants del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022 publiquen la **Guia "Rehabilita'm, fes-me eficient i sostenible",** amb l'objectiu d'oferir als ciutadans i als professionals informació útil a l'hora de rehabilitar edificis, establint estàndards de confort i definint criteris per fomentar estratègies d'estalvi i eficiència energètiques en habitatges, comerç de proximitat i oficines.

El mes de juny es celebra la **Setmana de l'Energia 2018**, en el marc de la Setmana Europea de l'Energia Sostenible, una campanya que pretén sensibilitzar la societat en relació a l'estalvi, l'eficiència i la generació energètica. A través de la diverses activitats (tallers, visites, etc.) es pretén sumar esforços per esdevenir més resilients i autosuficients en l'àmbit local, minimitzant el nostre impacte global per fer front al canvi climàtic.

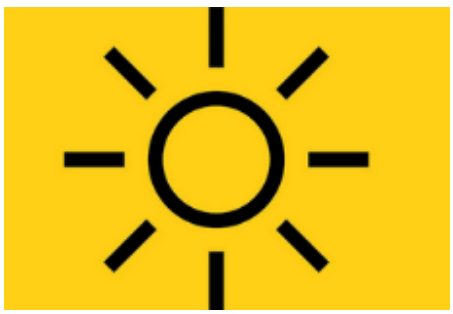
El mes de juliol **Barcelona Energia**, la comercialitzadora elèctrica pública de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, va començar a subministrar energia de proximitat i 100% verda als organismes i les empreses municipals. La seva missió és contribuir a la transició cap a un model energètic sostenible potenciant l'autoconsum, la generació de proximitat i l'energia 100% renovable certificada per la CNMC i la promoció de la cultura energètica de la ciutadania per millorar l'eficiència i l'estalvi.

El mes de juliol, el nou parc o centre tècnic i logístic dels **serveis de neteja** de l'Eixample, ubicat al **Parc Joan Miró**, obre les seves portes com a parc soterrat de la ciutat i sent un exemple d'**eficiència energètica** i mínim consum de recursos, convertint-se en un referent respecte a altres parcs de neteja. A tall d'exemple l'edifici disposa també d'una instal·lació per a l'aprofitament de l'energia geotèrmica que s'utilitza per a la producció de l'aigua calenta sanitària i la climatització dels espais.

El mes de novembre s'anuncia que a la coberta de la seu del districte de Sarià-Sant Gervasi i a la coberta de la **Biblioteca Clarà** s'instal·larà una planta fotovoltaica integrada a l'edifici. Les obres es duran a terme durant el desembre i l'actuació s'emmarca dins el Programa d'impuls a la generació d'energia solar a Barcelona per reduir l'impacte ambiental derivat del consum i la generació d'energia, garantir els subministraments bàsics a la ciutadania i augmentar l'autonomia energètica de la ciutat.

1 2 3 4 5 6 7

El mes de desembre s'inaugura l'antiga fàbrica de **Ca l'Alier**, al Poblenou, un edifici referent en **sostenibilitat**, exemple de la recuperació del patrimoni industrial per a usos nous com a centre d'innovació urbana. L'edifici de zero emissions presenta estratègies d'autosuficiència i de gestió intel·ligent dels recursos: sistemes predictius de la demanda i de la generació de l'energia i de l'aigua, disseny per minimitzar-ne els consums, maximització de l'ús d'energies renovables, ús de la xarxa de District Heating & Cooling de la ciutat, captació d'aigua de pluja i recuperació d'aigües grises, captació solar tèrmica i fotovoltaica i sistemes de control intel·ligent.

Compensació de les emissions de CO_2 generades en diversos esdeveniments i publicacions municipals a través del projecte *Cenol and Telha Forte Ceramics switching fuel*, que utilitza biomassa de residus forestals enlloc de la massa forestal nativa com a combustible per a la indústria ceràmica local a l'estat de Parà, al Brasil:

Esdeveniment / Publicació	tCO_2e compensades
Convenció B+S	1,39
Intervenció del Sr. Michael Schäfer (*World Wide Fund for Nature*) a la Jornada "*Energy Transition*" - Setmana de l'Energia 2018	0,29
Celebració del Dia Mundial del Medi Ambient	2,64
Conferència 'Canvi climàtic: històries del futur avui'	5,04
Fem Xarxing, fem plaça	0,71
Jornada Científica sobre el Canvi Climàtic a Barcelona	0,06
Jornada Científica sobre el Canvi Climàtic a Barcelona	1,07
Dones liderant la lluita contra el canvi climàtic	0,20
I Fira de Contractació Pública	13,73
TOTAL	**25,13**

Objectius i compromisos pel 2019

- Fomentar l'estalvi, la millora de l'eficiència energètica i augmentar la generació d'energia renovable i local en edificis i equipaments municipals.
- Monitoritzar el consum energètic de tots els edificis municipals amb l'objectiu de reduir consums i reduir nivells d'emissions de CO_2 equivalents, en línia amb els compromisos de mitigació establerts en el Compromís de Barcelona pel Clima.
- Participar en la segona Marató de l'Estalvi Energètic 2019 per conscienciar sobre les bones pràctiques en el consum d'energia i, si pot ser, millorar els resultats obtinguts en la primera edició.

- Comunicar els resultats de les actuacions municipals que han permès consolidar hàbits d'estalvi i d'eficiència energètic amb l'objectiu de fomentar una cultura energètica per reduir els consums energètics millorant el coneixement i la sensibilitat ambiental de tots/es treballadors/treballadores.

Antecedents

- **Pla de millora energètica dels edificis municipals (PEMEEM):** El consum dels edificis i els equipaments municipals representa al voltant del 50% de la despesa energètica municipal total. Així, doncs, es considera de vital importància actuar sobre aquests equipaments per tal d'aconseguir un estalvi d'energia i d'emissions. Al mateix temps, les actuacions en edificis municipals són una eina clau per promoure les mesures d'estalvi i d'eficiència energètics, pel seu caire exemplificador davant la ciutadania. Les mesures d'actuació s'articulen a través d'aquest pla, que té com a objectiu l'estalvi d'energia i la incorporació d'energies renovables als edificis i les instal·lacions municipals, per posicionar l'Ajuntament de Barcelona com una administració altament sostenible en la gestió dels seus propis equipaments.

- L'any 2008 es va dur a terme una **campanya de comunicació ambiental "A l'Ajuntament com a casa"** per tal de sensibilitzar i conscienciar als treballadors i treballadores sobre la importància d'aprofitar els recursos naturals de manera racional i consolidar hàbits sostenibles en relació a l'estalvi d'energia.

- Instrucció d'alcaldia en relació a l'ús racional i eficient de l'aire condicionat a l'estiu (2005)

Més informació:

- Web Programa A+S
- Web Barcelona Energia
- Web Agència Energia Barcelona
- Web Barcelona pel Clima
- Notícia: Coneix el Pla Clima 2018-2030
- Notícia Web Energia Barcelona "Més energia solar per a una ciutat sostenible i autosuficient"
- Notícia Web Energia Barcelona "Instal·lació de plaques fotovoltaiques a la coberta a la seu del districte i a la Biblioteca Clarà"

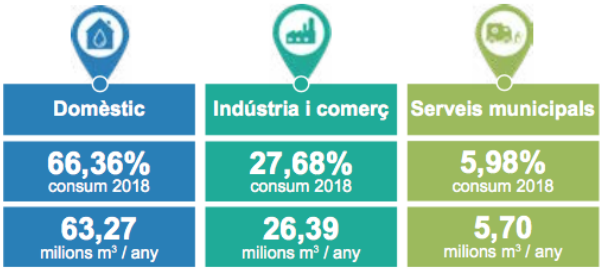
- Notícia: L'Ajuntament de Barcelona se suma a la Marató d'Estalvi Energètic
- Notícia: Resultats positius de la primera Marató d'Estalvi Energètic de Barcelona
- Notícia: Acte de cloenda de la Marató d'Estalvi Energètic
- Programa d'impuls a la generació d'energia solar
- Notícia: Comença a operar la nova comercialitzadora pública d'energia elèctrica
- Notícia: Nova guia "Rehabilita'm, fes-me eficient i saludable"!
- Notícia: Nou parc de neteja energèticament eficient en el subsòl del Parc Joan Miró
- Notícia: Gaudeix ja d'energia pública i renovable!
- Notícia: Barcelona contra el canvi climàtic a la Cimera Mundial del Clima
- Notícia: Inaugurat Ca l'Alier, un nou edifici sostenible
- Esdeveniment: Canvi climàtic: històries del futur avui
- Esdeveniment: Jornada científica sobre el canvi climàtic a Barcelona
- Esdeveniment: Tallers Carrega't d'Energia per a oficines i despatxos

Estalvi d'aigua

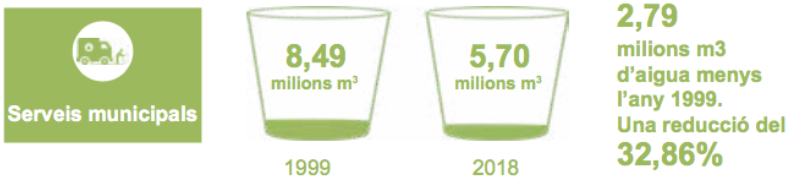
Indicadors de seguiment

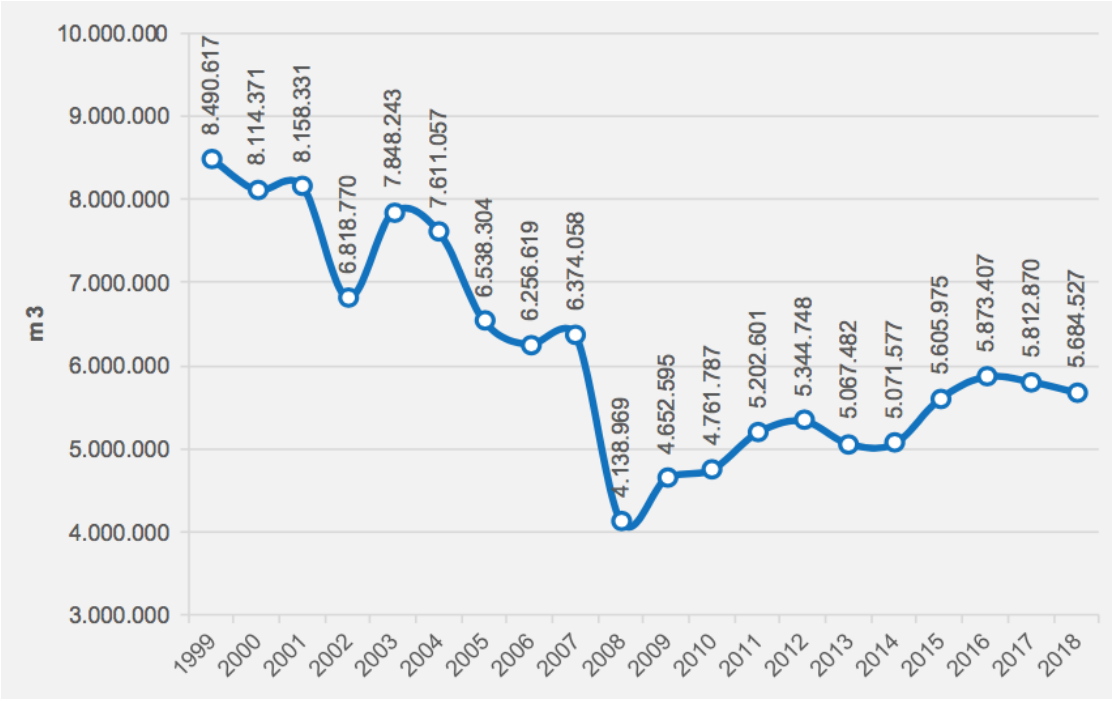
Consum d'aigua dels serveis municipals

- El **consum d'aigua potable** dels serveis públics de Barcelona (Ajuntament) representa un **6%** (5,98 hm^3) del consum total d'aigua potable a la ciutat.

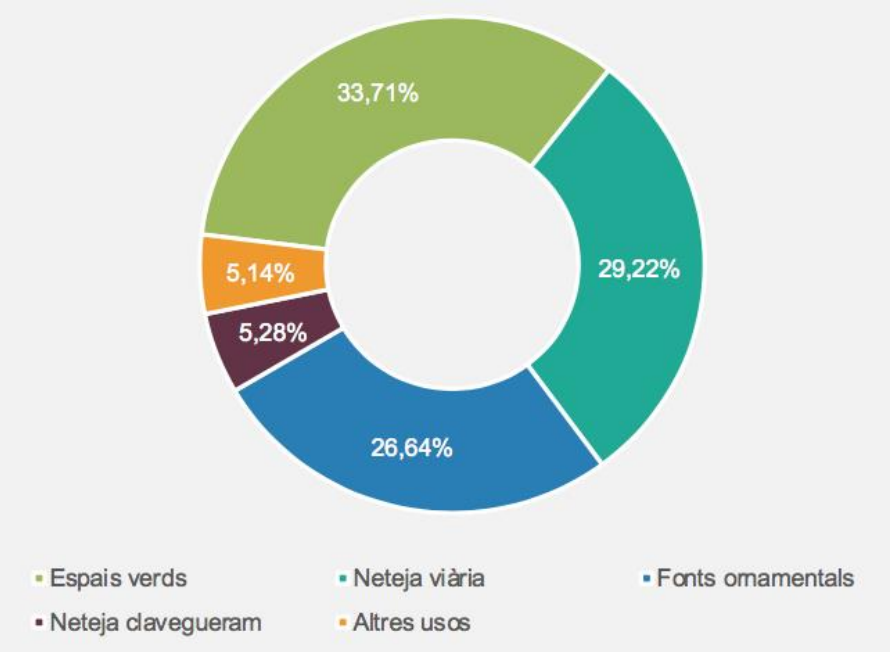

- Des de l'any 1999 s'ha reduït el **consum d'aigua de xarxa** de **serveis municipals un 32,86%**. Aquesta reducció ha estat deguda a la millora de l'eficiència en l'ús de l'aigua i a la utilització de recursos hídrics alternatius, principalment les aigües del subsòl.

- Repartiment del consum total d'aigua per serveis i dependències (m^3):

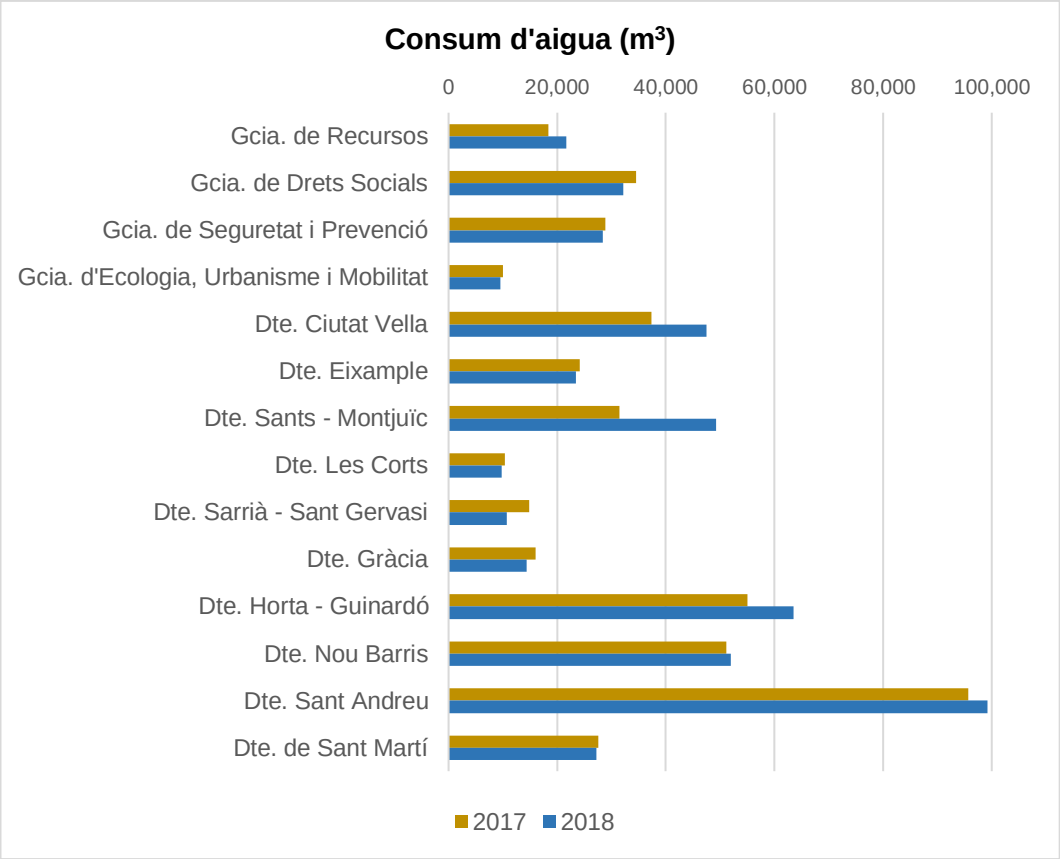
- **Espais Verds** és un dels principals consumidors d'aigua d'origen freàtic a Barcelona, amb 374.735 m^3 consumits al 2018 (**33,71%** en el reg de parcs i jardins). L'increment de la superfície amb reg automàtic permet una gestió més eficient en l'ús de l'aigua i afavoreix el subministrament de l'aigua freàtica.

- Els **serveis de neteja viària** (**29,22%**) són el segon gran consumidor d'aigües freàtiques, amb 324.814 m^3, i les **fonts ornamentals** (**26,64%**) són el tercer consumidor d'aigües freàtiques amb 296.171m^3.

- L'any 2018 es van consumir 58.727 m^3 en la **neteja de clavegueram** (**5,28%**) que, pràcticament tota es fa amb aigües d'origen freàtic, i la resta d'aigua (**5,14%**) es va consumir per **altres usos** com per abastir les instal·lacions esportives i els bombers.

Consum d'aigua dels edificis municipals

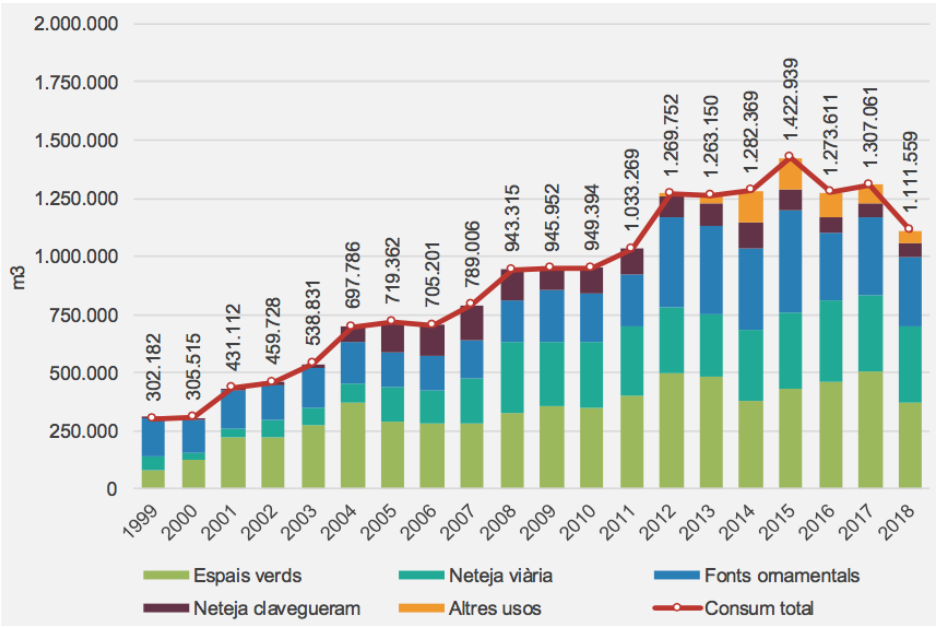
En conjunt, el consum d'aigua dels edificis municipals ha estat de **488.834 m^3**. Respecte el 2017, aquest consum ha augmentat un 7%.

* Nota: Els consums de les gerències de Drets de Ciutadania, de Presidència i Economia i de la Gerència Municipal estan inclosos en els consums d'altres gerències.

Consum d'aigua del subsòl

- El **consum d'aigua freàtica** aprofitada per a usos municipals ha anat creixent en el darrer decenni, passant dels 301.730 m³ l'any 1999 als 1.111.559 m³ l'any 2018, el que suposa un increment del 268,40%. Aquesta xifra equival ja a un **16,36%** del consum d'aigua total (6,80 milions de m³ l'any 2018).

Actuacions realitzades

A principis de 2018 l'Ajuntament de Barcelona inicia l'aprovació del **Protocol d'Actuació per situació de Sequera** amb l'objectiu de prevenir i avançar-se a les possibles situacions de sequera establint mesures preventives i definir un model d'actuació per estalviar aigua en els serveis municipals quan hi hagi situació de sequera. Així, la ciutat està preparada per afrontar l'eventualitat d'una situació de sequera sense patir restriccions en els seus serveis bàsics i domèstics.

Objectius i compromisos pel 2019

- Fomentar l'estalvi del consum d'aigua de xarxa i fer el seguiment anual dels indicadors dels consums d'aigua dels serveis municipals.
- Comunicar els resultats de les actuacions municipals que han permès consolidar hàbits sostenibles envers l'aigua per reduir els consums energètics millorant el coneixement i la sensibilitat ambiental de tots/es treballadors/treballadores.

Antecedents

- Mesura de govern per impulsar l'ús racional i l'estalvi de l'aigua (2007)
- L'any 2008 es va dur a terme una campanya de comunicació ambiental "A l'Ajuntament com a casa" per tal de sensibilitzar i conscienciar als treballadors i treballadores sobre la importància d'aprofitar els recursos naturals de manera racional i consolidar hàbits sostenibles en relació al consum d'aigua.

Més informació:

- Web Programa A+S
- Notícia: Nou informe del consum d'aigua dels serveis municipals (2018)
- Esdeveniment: Jornada per celebrar el Dia Mundial de l'Aigua

Prevenció de residus i foment economia circular

Indicadors de seguiment

Veure l'apartat prevenció de residus i foment de l'economia circular de l'Informe seguiment ambienalització interna 2017. Durant el 2018 no s'han generat nous indicadors de seguiment dels residus generats i de la recollida selectiva als edificis municipals. No serà fins el 2020 que es tornarà a repetir l'Estudi de Brossa a edificis municipals.

Més informació:

- Web Programa A+S

Actuacions realitzades

Repartiment d'ecopapereres i safates per a la reutilització del paper

Des del Programa A+S es distribueixen ecopapereres (d'ús individual) per a facilitar la recollida selectiva dels residus de paper d'oficina i també safates per a la reutilització del paper imprès per una cara.

Impuls de l'economia circular contra la factura digital

El mes de juny l'Ajuntament de Barcelona, Pangea i eReuse.org signen un conveni de cessió de dispositius tecnològics en desús al circuit eReuse.org per fomentar la seva actualització i reutilització. Concretament, Alencop s'ha encarregat de la recollida, transport i restauració de 360 ordinadors i 90 monitors de l'IMI per reciclar-los, allargar-ne la vida útil, reduir l'impacte ambiental i cedir-los a entitats socials i col·lectius vulnerables.

Donació de mobiliari del "*Mobile World Congress*"

A l'estiu el servei Pont Solidari de Banc de Recursos reparteix, a 11 entitats socials, mobiliari procedent del "Mobile World Congress" (26/02 a 1/03). El projecte "*MWC Donation Room*" té com a objectiu reduir la petjada de carboni del congrés de telefonia mòbil apostant per la reutilització i el reciclatge de materials i equipaments mitjançant la donació d'aquests a entitats socials.

Premi Rezero pels gots retornables en platges

El mes de novembre, l'Ajuntament rep el premi #Rezero en la categoria d'Administració Local per la reducció de gots d'un sol ús a 15 guinguetes de platges durant l'estiu. El sistema de dipòsit, devolució i retorn implantat ha suposat un estalvi de més de 120.000 gots d'un sol ús. La iniciativa se suma al sistema consolidat del got retornable de les Festes Majors. Durant el 2018 la recollida de residus a terra a tots els espais de les Festes de la Mercè es van reduir entre un 50% i un 66% aproximadament gràcies a l'ús del got reutilitzable.

Inici de l'eliminació dels gots de plàstic d'un sol ús

El mes de desembre l'Ajuntament inicia el procés d'aprovació d'una nova instrucció als serveis: la **Instrucció d'Alcaldia en relació a l'aigua envasada i l'ús de gots de plàstic** - i altres elements de plàstic- **d'un sol ús en les dependències i serveis municipals**. La iniciativa vol esdevenir un exemple per reduir al màxim els productes d'un sol ús i avançar-se al 2020, la data prevista pel Congrés de Diputats on estaran aprovats els canvis legislatius que prohibiran la comercialització de plats, gots, canyetes i altres objectes d'un sol ús.

Objectius i compromisos pel 2019

- Garantir el compliment estricte dels criteris ambientals establerts en el contracte de neteja i recollida selectiva de residus en els edificis municipals per assolir una recollida selectiva interna de residus del 75%.
- Comunicar els resultats de les actuacions municipals consolidades envers la prevenció i la gestió dels residus per fomentar l'economia circular i allargar la vida dels materials emprats entre treballadors i treballadores.
- Ambientalitzar els principals esdeveniments i festes de la ciutat mitjançant la generalització de l'ús de gots reutilitzables.
- Eliminar gots, vaixella i envasos de plàstic i d'un sol ús en fonts, màquines de *vending intern* i en *càtering* contractat. Establir una normativa interna per la reducció de gots d'un sol ús en edificis municipals.
- Ús de materials reciclats i més sostenibles en els elements de comunicació.

Antecedents

- Des del 2004, cada 4 anys, es realitza una auditoria de residus per quantificar la generació de les fraccions de paper/cartró, vidre, envasos lleugers, matèria orgànica i resta.
- Pla de prevenció de residus de Barcelona (2012-2020)
- Web Estratègia Residu Zero

- L'any 2008 es va dur a terme una campanya de comunicació ambiental "A l'Ajuntament com a casa" per tal de sensibilitzar i conscienciar als treballadors i treballadores sobre la importància d'aprofitar els recursos naturals de manera racional i consolidar hàbits sostenibles en relació a la generació de residus.

Més informació:

- Web Programa A+S
- Notícia: Prohibició dels plats, gots i coberts de plàstic d'un sol ús a partir de l'1 de gener del 2020
- Notícia: Tres iniciatives catalanes guanyen al Premi Europeu de Prevenció de Residus
- Notícia: Un estiu més sostenible amb gots retornables
- Notícia: L'Estratègia Residu Zero de Barcelona arriba a les platges
- Notícia: Economia circular, social i solidària amb aparells informàtics recuperats
- Notícia: Festes més sostenibles amb gots retornables
- Notícia: Donació de mobiliari del Mobile World Congress
- Notícia: Premi #Rezero per eliminar gots de plàstic d'un sol ús a les platges
- Notícia: Dues noves instruccions en procés d'aprovació/actualització

Mobilitat sostenible

Indicadors de seguiment

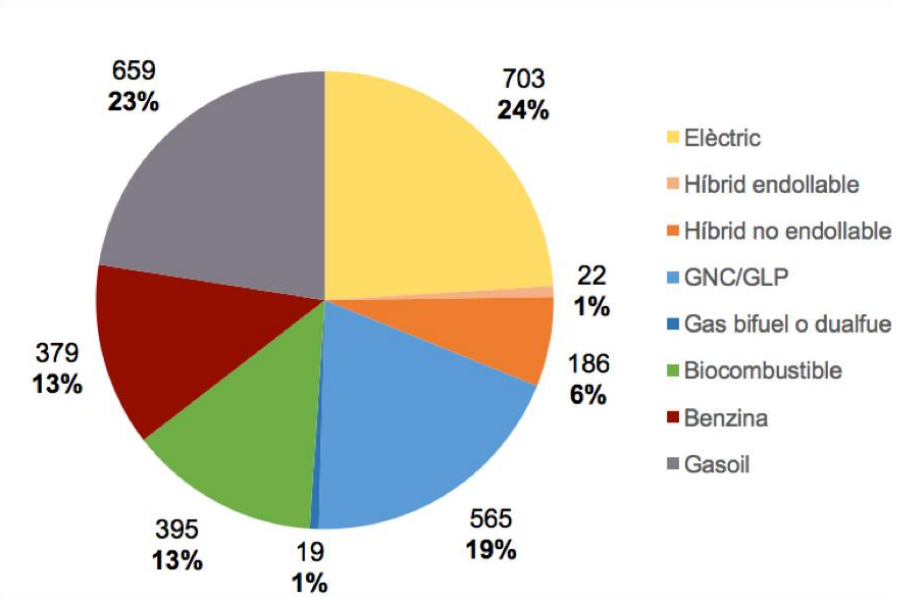
Mobilitat interna

Conèixer el repartiment modal dels treballadors i treballadores municipals en els seus desplaçaments *in itinere* i *in labore* és primordial per fomentar la mobilitat sostenible, accessible i segura en la mobilitat interna del consistori. Segons les darreres dades disponibles dels treballadors i les treballadores de la Gerència d'Ecologia Urbana sabem que un **56%** utilitzen el **transport públic** i que un **9%** fan servir la **bicicleta** (segons dades de l'enquesta de mobilitat dels treballadors de la GEU, 2016).

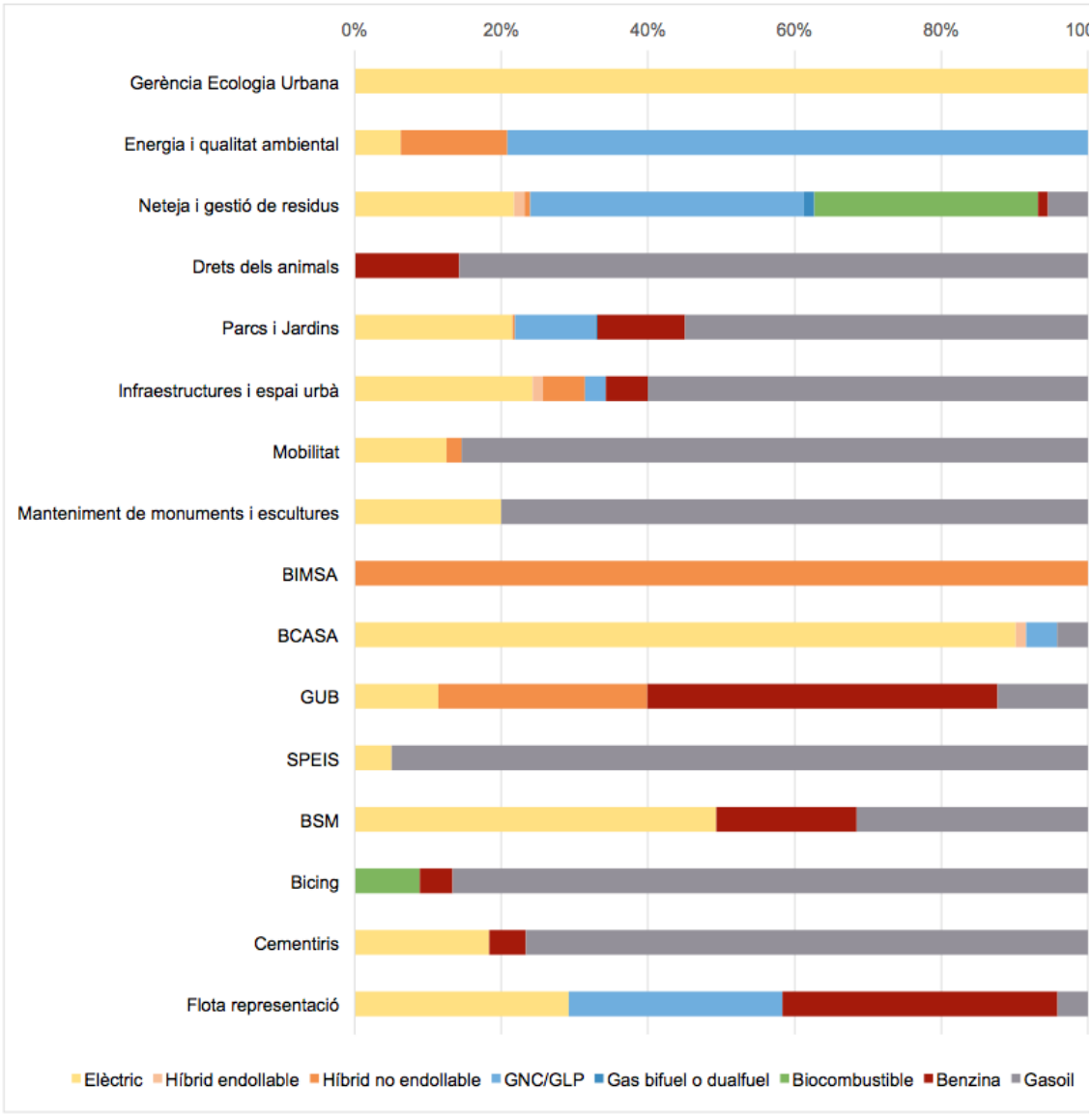
Des del 2007 l'Ajuntament impulsa el projecte «**A la feina BICIA't**» amb préstec gratuït de bicicletes, formació en circulació i mecànica, organització de sortides, etc. per tal de promoure els hàbits de mobilitat sostenibles i saludables a la feina entre els treballadors municipals. Més informació a antecedents.

Flota municipal de vehicles

- El **51%** de la flota municipal són **vehicles de baixes emissions** (elèctrics, híbrids o de gas).

- **Caracterització de la flota de vehicles per dependències** (flota pròpia i contractes de serveis):

Foment de l'ús de la Bicicleta a través del distintiu "Edifici Amic de la Bici"

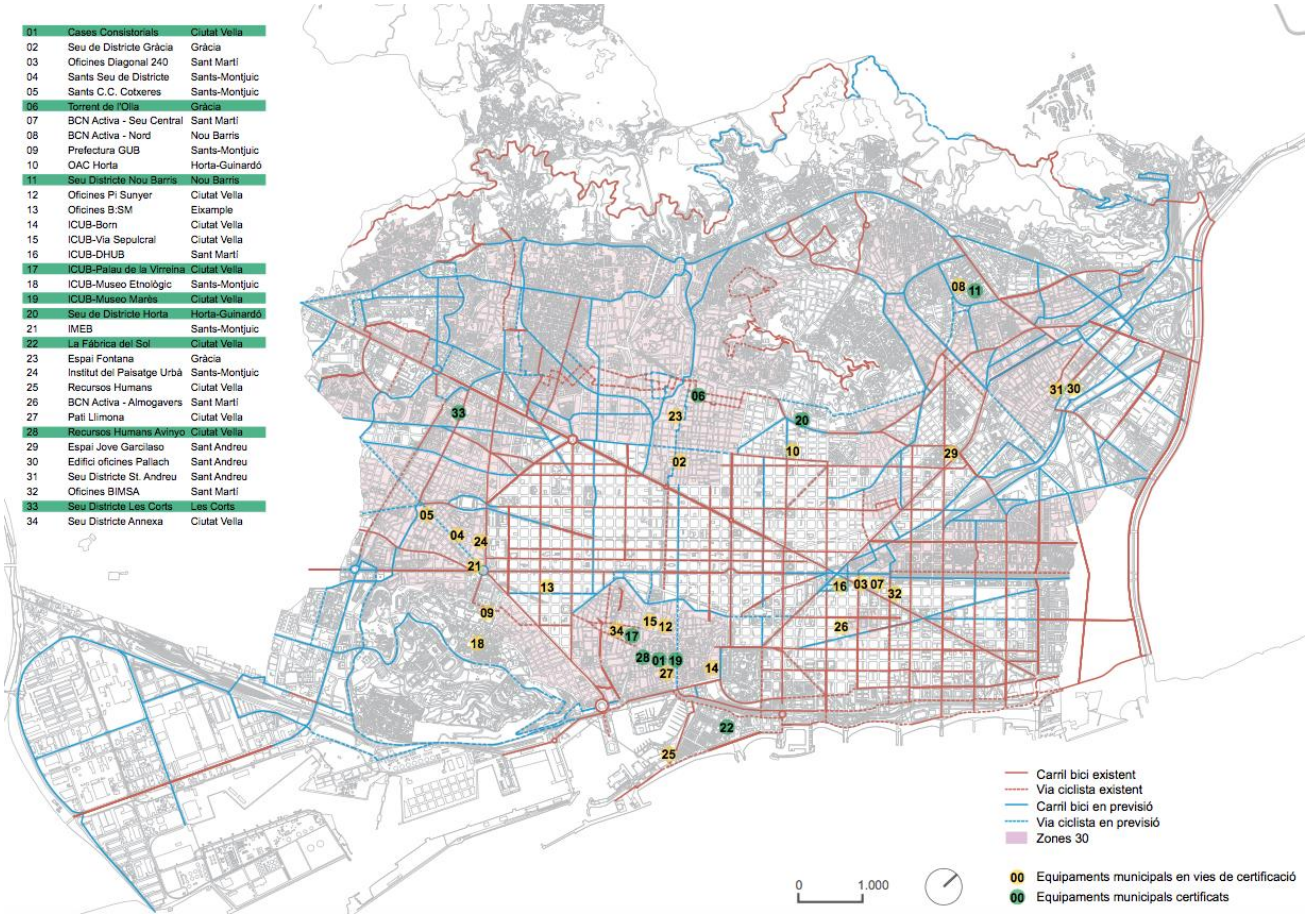
Sis edificis municipals van certificar-se, durant el 2018, amb el distintiu "Edifici Amic de la Bici":

- **Plaça Major de Nou Barris 1** - Seu del Districte de Nou Barris
- **Palau de la Virreina (La Rambla, 99)** - ICUB
- **Torrent de l'Olla 212-228 –** Dependències d'Ecologia Urbana i Mobilitat
- **Museu Marés (Plaça Sant Iu, 5)** - ICUB
- **Ronda del Guinardó 49** - Seu del Districte d'Horta
- **Plaça Comas, 18** - Seu Districte Les Corts

Aquests edificis se sumen als tres edificis municipals que ja tenien certificació:

- **Edifici "Novíssim" de la plaça de Sant Miquel**
- **Edifici carrer Avinyó 7** - Direcció de Logística i Manteniment de la Gerència de Recursos
- **La Fabrica del Sol (Passeig de Salvat Papasseit, 1)** - Secretaria Barcelona+Sostenible

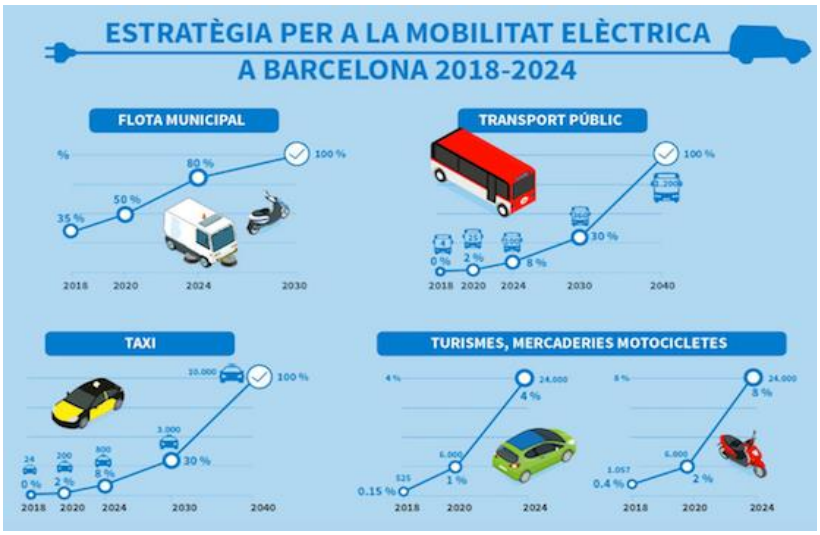
I a finals del 2018, **28 edificis municipals** es troben en **procés de certificació**:

Actuacions realitzades

Mesura de Govern "Estratègia mobilitat elèctrica"

El mes d'abril, l'Ajuntament presenta l'estratègia de mobilitat elèctrica que recull el compromís d'incrementar el parc de vehicles elèctrics de la flota municipal el 100% el 2030. Es preveu tenir una flota de vehicles de transport públic 100% elèctrics el 2040. Entre d'altres les mesures previstes per aconseguir-ho són ampliar la infraestructura de càrrega de vehicles, impulsar beneficis per a l'estacionament i l'ús de vies preferents.

El mes d'abril, el **Centre d'Atenció Primària Vallcarca-Sant Gervasi** promou fer servir la bicicleta per anar a treballar, informant sobre els avantatges que té per a la salut fer ús de la bicicleta: "*Fer servir la bicicleta en els desplaçaments urbans té un doble impacte positiu en el nostre benestar: l'exercici físic millora la salut dels que anem en bicicleta i constituïm a reduir la contaminació atmosfèrica que tant ens perjudica a tots*".

A finals d'agost, la Gerència d'Ecologia urbana anuncia que la ciutat ja disposa de **200 quilòmetres d'infraestructura ciclista** per consolidar la utilització de la **bicicleta** com a mitjà de transport sostenible per part dels usuaris habituals i acostar la xarxa pedalable a nous usuaris. Així, prop del 90% dels barcelonins i barcelonines ja disposen d'un carril bici a menys de tres-cents metres de casa seva, i se segueix avançant en la línia que marca el Pla de mobilitat urbana.

El mes de setembre, amb la coincidència insòlita amb les Festes de la Mercè, Barcelona celebra "**La Mercè respira!",** tot un seguit d'activitats i propostes lúdiques entorn de la mobilitat sostenible i saludable, en el marc de la celebració de la **Setmana Europea de la Mobilitat**. L'objectiu de totes elles és fomentar els desplaçaments a peu, en bicicleta i amb transport públic i aconseguir una ciutat més humana i amable.

Objectius i compromisos pel 2019

- Fomentar la mobilitat sostenible, accessible, segura i amable en desplaçaments *in itinere* i desplaçaments *in labore* dels treballadors i treballadores municipals.
- Certificar un mínim d'un Edifici amic de la bici per districte i àrea.
- Considerar les prioritats dels vehicles que cal adquirir establertes en la Instrucció tècnica de sostenibilitat en els vehicles en la fase prèvia de totes les licitacions.
- Incrementar la quantitat de vehicles de baixes emissions en la flota municipal.
- Actualitzar les dades de mobilitat interna portant a terme una enquesta a tots els treballadors i treballadores municipals

Antecedents

- "A la feina Bicia't" (2011)
- Estratègia de promoció de la bicicleta entre els treballadors de l'Ajuntament de Barcelona (2016)

Més informació:

- Web Programa A+S
- Notícia: L'estratègia de Barcelona per la mobilitat elèctrica
- Notícia: El CAP Vallcarca promou la bicicleta
- Notícia: Més de 200 quilòmetres de xarxa pedalable a la ciutat
- Notícia: Barcelona serà la seu d'un centre europeu sobre la mobilitat urbana
- Esdeveniment: La Mercè respira dins de la Setmana Europea de la Mobilitat

Foment del Verd i la Biodiversitat

Indicadors de seguiment

No es disposa d'indicadors sobre el verd urbà en espais i/o edificis municipals.

Actuacions realitzades

Foment de la nova cultura del manteniment del verd

La **gestió ecològica dels espais verds** avança promovent una nova cultura del manteniment del verd a la ciutat, més sostenible i amb més beneficis per a la comunitat. Entre d'altres, amb mesures com l'eliminació de l'ús d'herbicides químics, la reducció dels tractaments fitosanitaris, el foment de la diversificació d'espècies amb prioritat per a la flora i fauna autòctones més adaptables al clima urbà, una poda respectuosa amb la naturalesa dels arbres, deixant créixer la vegetació als escocells i optimitzant l'ús d'aigua.

D'aquesta manera, Barcelona avança cap a una transició ecològica de la jardineria pública i un nou model de gestió del verd urbà que ajuda a combatre els efectes del canvi climàtic, amb la millora de la qualitat de l'aire i la regulació de la temperatura. També ajuda a crear un paisatge urbà més agradable amb nous espais de trobada i de lleure que incentiven la vida a l'aire lliure i el benestar de les persones, i a protegir la flora i la fauna de la ciutat.

Increment i millora dels espais verds municipals

La millora de la **qualitat del verd urbà** i la seva **naturalització** es concreta a tots els districtes de la ciutat amb diferents actuacions. A tall d'exemple es fomenta la biodiversitat amb les basses naturalitzades, ubicant hotels d'insectes i torres niu de ratpenats o plantant flors d'especial interès per a la biodiversitat i arbusts d'interès per atreure la fauna a diferents parcs de Ciutat Vella, Sants-Montjuïc, l'Eixample, les Corts, Sarrià-Sant Gervasi, Horta i Sant Martí.

El mes de gener, **comencen a brotar els enciams de l'hort** instal·lat al terrat de la seu del **Districte Sants-Montjuïc** fruit del treball amb persones afectades per trastorns de salut mental. La Fundació Joia i Asproseat, amb l'assessorament de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA) s'encarreguen de la seva gestió, arrel de l'adjudicació del concurs convocat en el marc del programa "Fem Salut a l'Hort".

El mes de juny s'engega el **concurs de projectes del parc dels Tres Turons** per preservar la biodiversitat de l'espai natural més destacat del corredor verd Collserola-Ciutadella. La prioritat és garantir una gestió ecològica dels recursos, revisar els camins i les zones d'activitats per fomentar-ne l'ús, millorar la relació amb els barris de l'entorn i reordenar l'àmbit de les Pedreres de Can Baró.

El mes d'agost comencen les obres de rehabilitació de la **coberta** del **Museu de Ciències Naturals de Barcelona** situat al Parc del Fòrum, promogudes pel Museu i per Barcelona d'Infraestructures Municipals (BIM/SA). La nova superfície **enjardinada** de 7.100 m^2, implementa la Mesura de Govern d'Impuls de la infraestructura verda urbana i pretén ser referent de cobertes verdes de clima mediterrani.

Objectius i compromisos pel 2019

- Desenvolupar un Protocol de cobertes verdes per a la seva implantació en edificis municipals i grans rehabilitacions, i incorporar l'obligatorietat de donar-li compliment en la nova Instrucció per a l'aplicació de criteris ambientals en projectes d'obres.
- Impulsar actuacions de millora del verd i la biodiversitat en edificis i equipaments municipals mitjançant la instal·lació d'horts urbans en terrats i/o la construcció de cobertes i murs verds.
- Comunicar els resultats de les actuacions municipals consolidades envers la millora del verd urbà i la biodiversitat entre els treballadors i treballadores per difondre els seus beneficis sobre la salut, la qualitat de vida i envers la mitigació del canvi climàtic.

Antecedents

- Pla del Verd i la Biodiversitat de Barcelona 2020 (2013)
- Mesura de govern per a impulsar terrats vius i cobertes verdes a Barcelona (2014)
- Mesura de Govern per a l'eradicació de l'ús del glifosat en els espais verds i via pública municipals de Barcelona (2016)
- Bones pràctiques de jardineria a Barcelona (2016)
- Mesura de govern: Programa d'impuls de la Infraestructura verda urbana (2017)
- Resum del Programa d'Impuls a la Infraestructura verda urbana (2017)
- Pla Director de l'Arbrat de Barcelona (2017)

Més informació:

- Web Programa A+S
- Notícia: Broten els enciams al terrat de la Seu del Districte de Sants-Montjuïc
- Notícia: El Museu de Ciències Naturals tindrà una coberta verda

Bones pràctiques d'ambientalització interna

Gerència d'Ecologia Urbana: Seguiment del Pla Estratègic de Sostenibilitat Interna

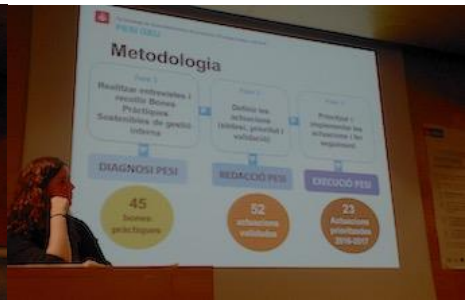
El mes d'abril té lloc, a la sala d'actes de Barcelona Activa, la trobada de 72 tècnics representants dels diferents departaments de la Gerència d'Ecologia Urbana (GEU) per presentar el primer Informe de seguiment del **Pla Estratègic de Sostenibilitat Interna de la GEU** (PESI GEU). El PESI GEU, com a eina del Programa Ajuntament+Sostenible, combina l'ambientalització interna bàsica, l'ambientalització de la contractació i la implementació d'actuacions de sostenibilitat transversals. La trobada va servir per:

- Valorar els **indicadors d'ambientalització interna** que es mesuren a la GEU amb l'objectiu d'avaluar el grau de sostenibilitat de les activitats quotidianes.
- Valorar l'**ambientalització dels contractes** de la GEU que donen compliment a les Instruccions tècniques per a l'aplicació dels criteris de sostenibilitat en l'àmbit de la contractació pública dins de la gerència.

Mitjançant una sessió participativa, es va demanar als assistents que responguessin a unes preguntes relacionades amb els indicadors d'ambientalització interna i amb l'ambientalització de contractes i que ho fessin utilitzant un sistema de targetes.

- Presentar els **23 projectes estratègics del PESI GEU** desenvolupats durant el 2016-2017, identificant els resultats obtinguts i els propers passos en cas d'actuacions que tenen continuïtat.
- Identificar les **actuacions prioritàries** a desenvolupar, durant el període **2018 i 2019**, a través d'una enquesta als assistents que també incorporava una proposta de noves actuacions a desenvolupar.

Més informació:

- Web Programa A+S
- Presentació de la sessió de seguiment del Pla Estratègic de Sostenibilitat Interna de la Gerència d'Ecologia Urbana (PESI GEU)
- Presentació del primer Informe de seguiment del Pla Estratègic de Sostenibilitat Interna de la Gerència d'Ecologia Urbana (PESI GEU). Resum de la jornada
- Notícia: Avenç del Pla Estratègic de Sostenibilitat Interna de la Gerència d'Ecologia Urbana

Districte de Nou Barris: Pla d'ambientalització de la seva Seu

El mes de febrer va tenir lloc la primera trobada del grup de treball intern per implementar les propostes d'acció del **Pla d'ambientalització de l'edifici de la Seu del Districte de Nou Barris**, impulsat a iniciativa de la gerència del Districte. Els aspectes tractats es van centrar en com solucionar els problemes de climatització (els usuaris obren les finestres per renovar l'aire, etc.) i d'il·luminació (llums enceses en lavabos, vestíbuls, etc.), en proposar accions per millorar l'eficiència energètica del propi edifici (implementant mesures passives, optimitzant el funcionament dels dos ascensors, etc.) i/o per millorar la formació ambiental entre els treballadors.

L'edifici, a més de les oficines de la Seu del Districte (àrees de Regidoria, Gerència, Presidència, Serveis a les Persones i Territori, Llicències i Espai Públic, Serveis General i Arxiu) també acull els serveis següents: Oficina d'Atenció Ciutadana, Biblioteca de Nou Barris, Guàrdia Urbana, Tresoreria i oficines de la Seguretat Social, Oficina de l'Habitatge, Alberg de Serveis Socials i Oficina del SOC. Acull aproximadament a 65 treballadors i uns 500 visitants diaris els dies laborables.

Més informació:

- Notícia: El Districte de Nou Barris engega el Pla d'ambientalització de la seva Seu

Institut Barcelona Esports: Pla d'ambientalització del Campionat d'Europa de Waterpolo 2018

Durant el mes de juliol va tenir lloc a Barcelona els 33ens Campionats d'Europa de Waterpolo (WP2018BCN), sent l'esdeveniment un veritable èxit esportiu, d'assistència i organitzatiu. El Comitè Organitzador WP2018BCN va treballar, des de finals del 2017, perquè el campionat fos un **torneig sostenible** aplicant un programa ambiental per gestionar amb eficiència els seus recursos i posicionar la sostenibilitat com a màxima prioritat. Concretament, es van treballar les següents iniciatives:

- Política de contractació i de compres: es prima la compra verda, la compra justa o ètica i de proximitat.
- Oficina verda: ús de paper reciclat i TCF, reutilització del paper i material fungible, minimització de consums energètics i d'aigua, correcta gestió de residus i senyalització ambiental.
- Gestió de l'aigua: instal·lacions tecnològiques per l'estalvi d'aigua, tractament d'aigües, ús restringit de productes químics i instal·lació de fonts d'aigua enlloc d'aigua embotellada.
- Mobilitat responsable: informació al públic (transport públic i taxi ecològic), foment de l'ús del cotxe compartit, sol·licitud al proveïdor de vehicles de la flota siguin híbrids i/o elèctrics.
- Gestió de residus: més contenidors selectius, reducció de l'ús de gots de plàstic, foment del got reciclable, reducció del paper (Ticketing online), formació a voluntaris, ús de material reciclat pel càtering i no ús de paper d'alumini ni bosses de plàstic per embolicar.
- Gestió del soroll: en el projecte d'audiovisuals inclusió d'un % de puntuació favorable per les empreses que usen generadors de baix impacte acústic.

- Consum energètic: ús d'equips elèctrics i electrònics eficientment energètics, ús de bombetes de baix consum, etc.
- Comunicació: reutilització de les pancartes i banderoles VAHO, construccions temporals desmuntables i amb materials reciclables, etc.
- Altres: ús de medalles commemoratives i trofeus de material reciclat, col·laboració amb "*We are water*" i Fundació Seur (recollida de taps solidaris), etc.

Més informació:

- Notícia: La sostenibilitat, eix prioritari dels Campionats d'Europa de Waterpolo Barcelona 2018.

BCASA: Flota de vehicles 100% elèctrica o híbrida

El mes d'abril el parc mòbil de **Barcelona Cicle de l'Aigua SA** (BCASA) esdevé **100% elèctric o híbrid** al adquirir 13 furgonetes elèctriques i 2 vehicles SUV híbrids, donant compliment a la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els vehicles (2015). L'ambientalització de la flota de vehicles contribueix a la millora de la mobilitat, a la reducció de les emissions de CO_2 i a la disminució del soroll.

Més informació:

- El parc mòbil de BCASA ja és 100% elèctric o híbrid

B:SM: Memòria de Sostenibilitat 2017

El mes de juliol **Barcelona Serveis Municipals** (B:SM) publica la seva **Memòria de Sostenibilitat 2017** anual per mesurar l'acompliment dels seus objectius en els àmbits econòmic, social i ambiental, dintre de l'estratègia de Responsabilitat Social Corporativa. La publicació és un instrument de transparència i resum de totes les activitats de l'empresa, i s'identifiquen els impactes més significatius, es dóna resposta als reptes marcats i s'apunten els compromisos de sostenibilitat fixats de cara al següent any. A tall d'exemple, el repte establert envers els residus és el projecte d'unificació de la seva gestió.

Més informació:

- Notícia: B:SM publica la setena Memòria de Sostenibilitat 2017

Consorci de Biblioteques: obtenció del DGQA per a 5 biblioteques

El mes de setembre **cinc biblioteques** de la ciutat aconsegueixen la certificació del **Distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental** (DGQA) específica per a Equipaments

culturals: Biblioteques i museus. Aquestes instal·lacions demostren el seu compromís ambiental complint tots els criteris referits a estalvi i l'eficiència energètica, especialment en l'àmbit de la il·luminació i la climatització, la gestió dels residus, la formació ambiental dels treballadors i també de comunicació i promoció. Les noves biblioteques ecocertificades són:

- Biblioteca Vallcarca i els Penitents – M. Antonieta Cot
- Biblioteca Clarà
- Biblioteca El Carmel-Juan Marsé
- Biblioteca Barceloneta-La Fraternitat
- Biblioteca Vilapicina i la Torre Llobeta

El fet que aquestes cinc biblioteques participessin en el projecte Spea (*Smart Procurement European Alliance*) ha facilitat l'obtenció del distintiu.

Més informació:

- Notícia: Distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental per a cinc noves biblioteques

Gerència de Recursos: Obtenció del DGQA amb la certificació Edificis d'ús d'oficines

El mes de novembre l'edifici d'Oficines Municipals de l'Ajuntament de Barcelona situat al Carrer Ciutat 3 obté el **Distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental** (DGQA) amb la certificació específica per a: Edificis d'ús d'oficines. L'Ajuntament ja disposa de tres edificis d'aquesta tipologia certificats, juntament amb el del carrer Avinyó, 7, i el de Carrer Paradís, 14.

L'edifici del carrer Ciutat demostra el seu compromís ambiental amb el compliment de tots els criteris demanats referents a estalvi i eficiència energètica, especialment en l'àmbit de la il·luminació i la climatització, l'estalvi d'aigua, la gestió de residus, el compliment dels requeriments ambientals en els serveis subcontractats de neteja i la informació als seus usuaris (rètols amb recomanacions sobre l'ús racional de l'energia i aigua, etc.).

Institut de Cultura de Barcelona: el CCCB obté del DGQA

El mes de novembre el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB), ubicat al carrer Montalegre 5 de Barcelona, obté la certificació del **Distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental** (DGQA) específica per a Equipaments culturals: Biblioteques i museus. Per obtenir el distintiu l'equipament ha hagut de demostrar que compleix la legislació ambiental vigent i determinats criteris ambientals que permetin la minimització de l'impacte sobre el medi i el foment de la sensibilitat ecològica dels usuaris. La iniciativa reforça el Pla de Sostenibilitat de l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB) i el treball iniciat l'any 2016 per aconseguir el Distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental (DGQA) dels equipaments que gestiona.

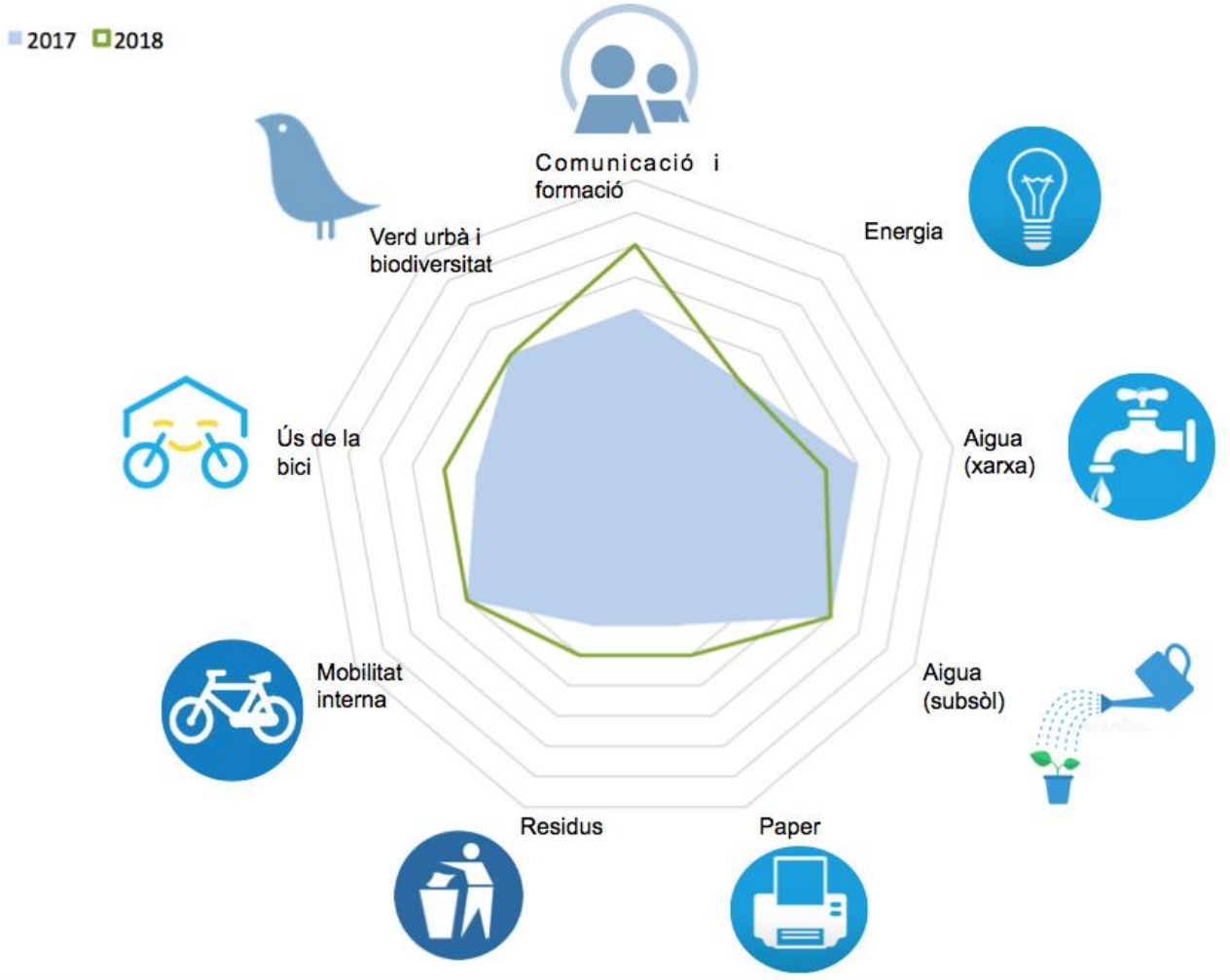
Més informació:

- Notícia: El CCCB obté el Distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental

Conclusions

Els resultats més destacats de l'ambientalització interna durant l'any 2018 són els següents:

- Obtenció del **premi Procura+** pel desplegament del Decret de Contractació Sostenible i per la seva estratègia d'implementar la Contractació Sostenible a escala de ciutat, un gran reconeixement als més de 20 anys treballant en l'ambientalització de l'administració de forma progressiva.
- Avanç en la **comunicació** i la **formació** del Programa A+S per difondre i resoldre dubtes en matèria d'ambientalització interna i d'ambientalització de la contractació.
- Aprovació del **Pla Clima**, creació del grup de treball eficiència energètica en edificis municipals i sessions participatives amb les gerències per consensuar les mesures per preveure i prevenir els efectes del canvi climàtic.
- Realització de la **primera Marató d'Estalvi Energètic** i assoliment d'un estalvi de 20% en gas, 15% en aigua i 6% en electricitat.
- Certificació de **6 edificis municipals** amb el **distintiu "Edifici Amic de la Bici"** per promoure els hàbits de mobilitat sostenibles i saludables a la feina entre els treballadors municipals.
- Avanç en la implementació de **bones pràctiques d'ambientalització interna** en la Gerència d'Ecologia Urbana, el Districte de Nou Barris, l'Institut Barcelona Esports, BCASA, B:SM, el Consorci de Biblioteques, la Gerència de Recursos i l'Institut de Cultura de Barcelona).

Si comparem la valoració dels diferents àmbits de treball durant el 2018 s'observa que les actuacions més destacades han estat les relacionades amb la comunicació i formació, l'estalvi d'aigua en serveis municipals, l'augment dels edificis municipals certificats amb el distintiu "Edifici Amic de la Bici" i el foment del verd urbà i la biodiversitat tant en edificis com en espais verds urbans.

Així mateix, si comparem la valoració de l'ambientalització interna amb la del 2017, s'observa que, en els diferents àmbits, aquesta s'ha mantingut o millorat excepte en el consum d'aigua de xarxa dels edificis municipals.

Analitzant tota aquesta informació es conclou que els aspectes que cal impulsar amb més intensitat de cara al 2019 són la reducció del consum energètic i d'aigua en els edificis i equipaments municipals, el foment de l'ús del paper reciclat i la prevenció de residus per fer un ús més eficient dels recursos naturals, fomentar l'economia circular i reduir, d'aquesta manera, els impactes ambientals que generen les activitats i els serveis municipals.